

Assignatura
Economia de l'Empresa (Introducció) | Curs
2on. 1.991-92

PROGRAMA

Grup (Matí)	Professor	Grup (Tarda)	Professor
01	Santiago Guerrero Boned	51	Manuel Alvarez Gómez
02	Santiago Guerrero Boned	52	Manuel Alvarez Gómez

RESUM TEMATIC

El programa de l'assignatura Economia de l'Empresa (Introducció) té com objectiu bàsic descriure i analitzar la problemàtica general de l'empresa. Per això, en primer lloc s'hauran d'estudiar els aspectes fonamentals de la realitat empresarial, les diferents formes d'empreses dels sistemes econòmics determinats i els diferents aspectes que s'han de tenir en compte pel desenvolupament posterior de qualsevol activitat empresarial.

En segon lloc, l'assignatura presentarà les tècniques més utilitzades per a resoldre els problemes i situacions que apareixen quan es dur a terme la gestió empresarial.

ECONOMIA DE L'EMPRESA 1. (INTRODUCCIO).**1. PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA. CURS 1.991-1.992.****MODUL I: L'EMPRESA: GENERALITATS.****Tema 1.- L'economia de l'empresa. Context.**

Descripció històrica de l'Empresa com a realitat i de l'Economia de l'Empresa com a ciència. Principals teories que justifiquen l'existència d'empreses. Definició d'empresa. Objectius. Grups socials components de l'Empresa. Recursos de l'Empresa. Processos empresarials. L'empresa com a sistema.

Tema 2.- L'empresa i els sistemes econòmics.

Sistema, règim i estructura econòmica. Tipus de sistemes econòmics. Tancats. Oberts. Sistema capitalista i socialista. Principis d'Economia d'Empresa indiferents al sistema econòmic. Idem lligats al sistema econòmic.

Tema 3.- Estudi dels diferents tipus d'empresa.

Formes d'empresa a les economies socialistes: Empresa soviètica i iugoslava. Ineficiències. Reformes actuals. Formes d'empresa a l'economia de mercat: Empresa privada, multinacional, Petita i Mitjana empresa. Empresa pública. Empresa cooperativa.

Tema 4.- Localització i organització de les empreses.

Esquema seqüencial creació-localització-organització. La creació. El projecte. Localització de l'empresa i de la planta o explotació. Mètodes de localització. Factors de localització. Organització funcional. Divisional. Línia. Staff. Organigrames. Principis de jerarquia, responsabilitat, delegació i tram de control de subordinats

Tema 5.- Models de decisió en economia de l'empresa.

El mètode. Mètodes inductiu, deductiu i intuitiu. Nivells metodològics en Economia de l'Empresa: Explicatiu (diagnostic i pronòstic) i normatiu (prescripció). Els models en Economia de l'Empresa. Els models de decisió. Classes. Criteris per a l'ús de models. Exemples de models de decisió empresarials.

MODUL II: INTRODUCCIO A LA SELECCIO D'INVERSIONS.

Tema 6.- La selecció de projectes d'inversió.

Tipus de models de decisió entre projectes. Models estàtics: Taxa d'estalvi de costos, taxa de rendabilitat comptable, termini de recuperació. Crítica dels models estàtics. Models dinàmics: Nocións de matemàtica financeria. El Valor Actual Net (VAN). Taxa de Rendiment Intern (TRI). Índex de Rendibilitat (IR). L'anualitat de capital. l'anàlisi de sensibilitat. Significat, abast i avantatges de cada model dinàmic. Definició d'inversió. Tipus d'inversions empresarials. (Classificacions diverses atenen diferents criteris).

Tema 7.- La funció logística, l'aprovisionament i el sistema productiu empresarial.

La visió horitzontal del flux de materials en l'empresa. Organització de la funció d'aprovisionament. Les compres. Els magatzems. Els estocks. Selecció per mètode ABC. Gestió d'estocks. Per programa. Per punt de comanda. Model de dos magatzems. Model general de Wilson: Limitacions. Estocks de seguretat. Lot óptim i descomptes per quantitat. Utilitat dels models d'estocks per a la gestió de la liquidesa a caixa.

Introducció al sistema productiu empresarial. Planificació de la producció. Les tècniques J.I.T. El control de qualitat. Noves tendències: control numèric i robotització.

Tema 8.- El cicle d'exercici.

El Període Mig de Maduració (PMM). PMM real i financer. L'equilibri financer a curt termini. El fons de maniobra. Les necessitats de Fons de Maniobra. Determinació del Fons de Maniobra mínim necessari. El Fons de Maniobra Comercial i Industrial. El Fons de Maniobra i L'Estat d'Origen i Aplicació de Recursos (EOAR).

Tema 9. Valoració d'empreses.

Valor, valoració i preu. Tipus de valor. Classes de valoració d'empreses. Mètodes de valoració d'empreses. Catàleg de factors a tenir en compte en una valoració. El Goodwill o Fons de Comerç. Mètodes de valoració d'accions. La relació cotització/beneficis (PER). Models del dividend. Models del benefici.

MODUL III: INTRODUCCIO A LA SELECCIO DE RECURSOS FINANCERS.

Tema 10.- La funció financer a l'empresa. Objectius.

Els objectius de l'empresa. El màxim benefici com a objectiu clàssic. Objectius segons observació de la realitat actual. Conflicte d'objectius. Enllaç entre la política, els objectius i la planificació empresarial. Objectius financer de l'empresa. Circuit real i financer. La funció financer a l'empresa segons la visió clàssica. La visió moderna de la funció financer. Objectius i problemes actuals. Organització de la funció financer.

Tema 11.- Els recursos financers de l'empresa i els seus costos. La finançació propria.

El capital social i el patrimoni net de l'empresari individual. Les reserves. La prima d'emissió d'accions. Les reserves per actualització d'actius. Les previsions. Les provisions. El concepte estricto i el concepte ampli d'autofinació. Les amortizacions. Teories sobre l'aplicació de l'amortització econòmica. Expansió de capacitat. Efecte Lohmann-Rüchti o Marx-Engels.

Tema 12.- Els recursos financers de l'empresa i els seus costos. La finançació externa.

Classificacions. Recursos financers a curt i llarg termini. Crèdits de provisió. Altres crèdits "de fet" a curt termini. El descompte bancari. Crèdits bancaris a curt termini. El factoring. Les compres a termini. El tipus d'interès FLAT i el tipus bancari. Crèdits bancaris a mig i llarg termini. El leasing. Els préstecs. Els emprèstics. Bons de caixa. Obligacions convertibles.

MODUL V: EL SISTEMA COMERCIAL DE L'EMPRESA.

MODUL IV: PLANIFICACIÓ I ANALISI DE L'EMPRESA.

Tema 13.- La planificació empresarial a llarg i curt termini.

L'estratègia empresarial i el Pla a Llarg Termini (PLP). La planificació "llisquent". El Pla a mig termini. El Pla a curt termini. El pressupost anual. Previsió contra planificació. La previsió i el pressupost de vendes. El presupost d'estocks. El programa de producció. El programa d'aprovisionaments. El Pla de recursos humans. El Pla d'inversió. El Pla de finançament. El pressupost de tresoreria. Els estats econòmics-fianciers previsionals. Anàlisi de sensibilitat del pressupost anual.

Tema 14.- Els ratis i l'anàlisi de l'eficacia en l'empresa.

Els instruments de mesura de l'eficàcia empresarial. La productivitat. L'econòmicitat. La rendibilitat. El resultat de l'empresa: conceptes i components. El benefici: condicions de determinació. La Rendabilidad de l'actiu: Piràmide de ratis en el Model ROI (Return on Investment). La Rendabilitat dels recursos propis. Els ratis de l'estructura econòmica. Ratis de l'estructura financera. Ratis mixtos. Ratis d'activitat. Virtuts i limitacions de l'anàlisi de l'empresa mitjançant ratis. L'analista intern i extern.

Tema 15.- Problematica dels costos empresarials.

Vessant econòmica de la funció de producció. Conceptes de consum, cost i despesa. Classificacions dels costos en l'empresa. La dimensió i els costos. Curt termini. Sortida típica, sortida òptima i "firma" representativa. Funció de costos a llarg termini. Cotos per la seva naturalesa. Per la funció. Per la seva relació amb el nivell d'activitat. Costos fixos i variables. Factors de variabilitat dels costos. Costos directes i indirectes. Totals, mitjans i marginals. Costos monetaris i d'oportunitat. Costos rellevants i no rellevants. Aplicació dels costos: classificació, localització i imputació. Costos històrics i costos estàndard. Full cost i Direct Costing. El Model de Punt Mort: Anàlisi Cost-Volum-Benefici. Aplicacions i limitacions. Utilitat de la Comptabilitat de Costos en el sistema informatiu de l'empresa.

Tema 16.- La funció comercial de l'empresa. Objectius i Politiques.

Enllaç entre objectius generals i comercials. El marketing. Components principals del sistema comercial: L'entorn. Mercat. Consumidor. Competència. Producte. Canals, Preu. Promoció i Publicitat. Servei Postvenda. Decisions estratègiques i tèctiques. El pressupost de despeses comercials. El Marketing-Mix. Politiques i orientacions de marketing. Problemes comercials de la Petita i la Mitjana Empresa. Organització de la f. market.

Tema 17.- El cicle integral del producte.

Investigació bàsica. Investigació aplicada. Desenvolupament del producte. Patents i Know-how. Cicle de vida del producte. El binomi producte-mercado. La diversificació. Demanda potencial. Demanda real. Penetració d'un producte en el mercat. Organització per product-manager. Gamma de productes. Tipus de producte segons la funció que acompleix.

Tema 18.- Metodes de determinació de preus a l'empresa.

Objectius de l'empresa i determinació dels preus. La teoria econòmica i el comportament observable. Principals factors observables d'un preu. L'elasticitat de la demanda en funció del preu. Criteris polítics de determinació de preus. Criteris tècnics: segons dades internes de cost (preu límit, tècnic i norma) i funció mixta cost/demanda. Preus de cessió interdivisionals. Preus de transferència (Multinacionals).

Tema 19.- Organització del canals de venda i distribució.

La força de vendes. Punt crític organització aliena/pròpia. Canals comercials curts i llargs. Criteris d'elecció qualitatius. Funció econòmica de l'intermediari. La distribució física com a part de la funció logística. Criteris d'elecció. Magatzems intermedis. Sistemes de transport. El merchandising. Canals comercials de productes industrials.

MODUL VI: EMPRESA I SOCIETAT.

Tema 20.- Costos socials empresarials.

Deseconomies d'aglomeració. Costos comptables i costos socials. Obsolescència planificada i destrucció creadora. L'economia del cow-boy i l'economia de l'astronauta. Contaminació i deteriorament de l'entorn físic. Depreciació de recursos no renovables. Costos socials de reposició. Desgast del factor humà. L'atur. Les despeses de crema d'excedent s/ Sweezy. El sistema fiscal com a instrument per a la interiorització dels costos socials.

2. BIBLIOGRAFIA BASICA

Serà necessari conèixer i treballar la següent informació:

a) Explicacions del professor, b) Las lectures que recomani expressament el professor tot desenvolupant cada tema. c) La bibliografia bàsica que es detalla a continuació:

ARRUÑADA, B.: La Economía de la Empresa: un enfoque contractual.
Ed. Ariel.

ALVAREZ, M. - GUERRERO, S. - MONZON, J.A.: Recopilaciones de artículos. Departamento de Economía de la Empresa. U.A.B. División departamental E.U.E.E. Sabadell.

BELLAVISTA, F. - MONZON, J.A.: Casos prácticos de Inversión y Financiación empresarial. Serv. Publ. U.A.B.-E.U.E.E. Sabadell. 1.988.

BUENO, E. - CRUZ ROCHE, I. - DURAN, J.J.: Economía de la Empresa. Análisis de las decisiones empresariales. Ed. Pirámide. Madrid.

CRESPI, R. - JANSSON, E.: Problemes d'Economia de l'Empresa. 2a edición. Departamento de Economía de la Empresa. Serv. Publ. U.A.B.

GUTENBERG, E.: Economía de la Empresa. Teoría y práctica de la gestión empresarial. Ed. Deusto. Bilbao. 1.978.

FERNANDEZ PIRLA, J.M.: Economía y gestión de la Empresa. Ed. I.C.E. Madrid.

MONZON, J.A.: Esquemas básicos de finanzas empresariales. Serv. Publ. U.A.B.- E.U.E.E. Sabadell. 1.987.

PEREZ CARBALLO, A. y J. - VELA SASTRE, E.: Principios de gestión financiera de la Empresa. Ed. Alianza Universidad. Madrid. 1.987.

SERRA RAMONEDA, A.: L'Empresa: Fonaments Econòmics. Manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona. 1.989.

SERRA RAMONEDA, A.: Sistema Económico y Empresa. Ed. Ariel. 1.986.

SUAREZ SUAREZ, A.S.: Curso de introducción a la Economía de la Empresa. Ed. Pirámide. Madrid.

SUAREZ SUAREZ, A.S.: Economia financiera de la Empresa. Ed. Pirámide. Madrid.

SUAREZ SUAREZ, A.S.: Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa. Ed. Pirámide. 1.986.

TARRAGO, F.: Fundamentos de Economia de la Empresa. Ed. de 1 autor. 1.987; Distr.: Librería Hispano-Americana. Barcelona.

3. AVALUACIÓ.

L'avaluació de l'alumne es basarà fonamentalment en l'aprofitament que demostri en els exàmens escrits i complementàriament en el nombre i la qualitat dels casos pràctics fets a classe.

A la fi del primer quadrimestre (gener) es proposarà un examen parcial, que cas d'ésser superat, esdevindrà alliberatori per a les convocatòries de juny i setembre. Pot ésser de caràcter teòric, pràctic o mixt i serà unificat.

Al juny, l'examen final consistirà en dos parcials (un per cada quadrimestre) també de caràcter teòric, pràctic o mixt, que hauran de realitzar integralment els alumnes interessats que no es van presentar al gener. El primer parcial de l'esmentat examen, tindrà caràcter de recuperació pels alumnes suspesos al parcial de gener.

Si l'alumne aprova algun examen quadrimestral a gener o a juny, es guardarà la nota fins la convocatòria de setembre, amb la condició que s'hagi presentat a la convocatòria oficial de juny.

L'examen de setembre es composarà també de dos exàmens únics (teòrics, pràctics o mixtos), relativs als dos quadrimestres del curs. Per a superar l'assignatura han de superar ambdós exàmens.

El professor considerarà els següents criteris auxiliars d'évaluació: assistència regular a les classes i qualitat de les intervencions a l'aula.